

พลังออกซิเจนเยียวยาเซลล์สมอง

ลาลีลี กับพิลา

“**ก**้อสติตกพบได้ในเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียน หรือช่วงก่อน 3 ขวบ ส่วนใหญ่มาด้วยปัญหาไม่พูดเมื่อถึงเกณฑ์ ซึ่งคือช่วงวัย 1 ขวบ หรือเคยพูดได้แล้วอยู่ๆ หยุดพูดไป มีอาการพูดซ้ำๆ ทวนคำ ทวนประโยคไปมา พูดภาษาแปลกๆ ไม่มีความหมายที่คนทั่วไปจะสามารถเข้าใจ”

นพ.ชลภักดิ์ จาตุรงค์กุล จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น ศูนย์พัฒนาการเด็กกรุงเทพ โรงพยาบาลกรุงเทพ อธิบายถึงอาการออทิสติกในเด็ก

นอกจากนี้ ผู้ปกครองจะพาลูกมาตรวจจากการที่ลูกเริ่มสังเกตพบพฤติกรรมการไม่เข้าสังคม เด็กจะไม่ชอบเข้ากลุ่ม ชอบเล่นคนเดียว ชอบทำอะไรซ้ำๆ ต้องนั่งเก้าอี้ตัวเดิม ถอดรองเท้าที่เดิมทุกวัน คับข้องใจง่าย ไม่มีความยืดหยุ่น และไม่สามารถอดทนรับการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีใหม่ๆ ที่เคยชิน เดินเขย่ง สะบัดมือ ทูบตีระยะตัวเอง เอาศีรษะโขกกำแพง

อาการผิดปกติอื่นๆ ที่อาจพบร่วมได้ในเด็กทารก เช่น ไม่แสดงออกทางสีหน้า ไม่มองตามเมื่ออายุ 3 เดือน ไม่หันตามเสียงเมื่ออายุ 6 เดือน ร้องน้อยกว่าปกติ แต่ทั้งนี้ การวินิจฉัยของแพทย์จะดูจากพฤติกรรมที่บ่งพร่อง 3 ด้านเป็นหลัก

สำหรับการรักษา นพ.ชลภักดิ์ กล่าวว่า ปัจจุบันยังไม่สามารถสรุปกลไกของโรคได้ชัดเจน ดังนั้น วิธีการรักษาจะเป็นการประเมินตัวเด็กและความผิดปกติในด้านต่างๆ ที่จะแตกต่างกันไปในเด็กออทิสติกแต่ละคน รวมถึงความต้องการของผู้ปกครองในการปรับพฤติกรรม เสริมพัฒนาการ และทักษะด้านที่จำเป็นในการใช้ชีวิตต่อไป

“การรักษาจะมี 2 แบบคือ แบบดั้งเดิมที่เน้นการฝึกพัฒนาการของร่างกาย การพูด ระบบประสาท และการรักษาเสริม เช่น ดนตรีบำบัด ชี้นำบำบัด การฝังเข็ม อาหารเสริม และออกซิเจนบำบัด ซึ่งเป็นการเติมออกซิเจนผ่านการหายใจในห้องแรงดันอากาศสูง ซึ่งจะทำให้เนื้อเยื่อของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายรวมถึงสมองได้รับออกซิเจนในปริมาณที่สูงกว่าการหายใจปกติ

“การหายใจด้วยออกซิเจน 100% ในห้องปรับบรรยากาศ HBO จะส่งผลให้ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในเลือดแดงสูงขึ้น จึงส่งไปเลี้ยงเซลล์สมองและอวัยวะส่วนปลายได้ทั่วถึง ยิ่งกว่าเมื่อเทียบกับในภาวะปกติ” คุณหม่อธิบายต้นเหตุประการหนึ่งของการเกิดออทิสติกคือ ออกซิเจนไปเลี้ยงเนื้อเยื่อสมองน้อยกว่าปกติ การรักษาด้วยวิธีนี้จะทำให้สมองของเด็กออทิสติกหลายส่วนทำงานดีขึ้น ถือเป็นวิธีการรักษาทางหนึ่ง ที่อาจจะช่วยแก้ไขภาวะออทิสติกดีขึ้น อย่างไรก็ดี ขณะบำบัดด้วยออกซิเจนแรงดันสูง ผู้ป่วยต้องปรับความดันอากาศที่มีอยู่ในร่างกายให้สมดุลกับภายนอก ภาวะบางอย่าง เช่น การติดเชื้อทางเดินหายใจ ไส้หนู และหู อาจทำให้ผู้ป่วยปรับความดันได้ไม่ดี จึงต้องผ่านการตรวจประเมินโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก่อนการรักษา ผู้ป่วยโรคปอด หรือบาดเจ็บที่ปอดหรือเคยได้รับบาดเจ็บที่ปอด และมีอากาศค้างอยู่นอกถุงลม จึงจำเป็นต้องได้รับการตรวจเอกซเรย์ปอดและตรวจรับรองจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก่อนรับออกซิเจนบำบัด ●

ออกซิเจนบำบัด คืออะไร

การใช้เครื่องให้ออกซิเจนแรงดันสูง (Hyperbaric Oxygen Therapy หรือ HBO) เป็นการรักษาแบบทางเลือกที่นำมาใช้ผสมผสานกับการรักษาแบบดั้งเดิม มีความปลอดภัยสูง โดยการให้ผู้ป่วยหายใจออกซิเจนบริสุทธิ์ 100% ในขณะอยู่ในภายในห้องเพิ่มความกดดันให้สูงกว่าบรรยากาศปกติที่ผิวโลก

แพทย์จะเริ่มจากการตรวจประเมินความพร้อมของร่างกาย จากนั้นจึงให้เข้ารับการรักษาโดยออกซิเจนบำบัด ใช้เวลารอบละ 60 นาที เข้ารับการรักษาค่าได้ 2 รอบต่อวัน นพ.ชลภัฏ เสริมว่า ในเคสที่ตอบสนองต่อการรักษา การเปลี่ยนแปลงมักเริ่มพบหลังจากรอบที่ 10 เป็นต้นไป แต่ในการรักษาระดับหวังผลต้อง 40 รอบขึ้นไป และหลังจากเสร็จสิ้นการรักษาในแต่ละวัน ผู้รับการรักษาสสามารถกลับบ้านได้ทันที

ผลข้างเคียงที่พบบ่อย ได้แก่ หูอื้อ ปวดหู หรือ ไช้สน เกิดจากผู้ป่วยปรับความดันในโพรงอากาศได้ไม่ดี